

нашого владічества и першу його історію, которую в великих знаннях я трудом написав редактор и видаватель Календаря Др. Шимрак. Тогочасний Календар пропонує звіт точну і обширену історію нашого семінара у Загребу, хотічи того року обходиць свої 300-річні ювілайси. О значенні нашого семінара за нас Русинів ми уж писали, тараз лем можемо, додати ще історія семінара муніципальній кожного од нас, а зокрема іще тих Русинів, котри лише любо мали своїй ідеї у семінарі. Тоту історію Дра Шимрака лелі учени люди бара хвалили и ми тиж мушінко сердечні подаскованаць уческому писагерю, же іще представив цілу історію того заведення, котре гельо примогло національному и просвітніму розвитку нас Русинів. Уж прето треба да Русини та Календар цо веший іступую, а цена му бара малка, бо лем 10 динари за парастох, а ма преко 200 боки.

Крех Історії семінара есть у Календару ідея красна статті нашого Владики „О Церкви“, почтак жжвотописе св. Василія, котри писле

ректор нашого семінара о. Др. Вишнішевич. Вец учені написали Живот св. Кирила и Методія (перша частина) од Дра Янка Калая, катехета за наших школярів у Загребу, статті ген. викара Пресв. Дра Шимовича проши алкогольну веци статті о. Павлича, у котрій описує Хорватом живот нас Русинів у Бачкей и Срімі. Учителька Перес написала красні сломін о пам'яті панопові Дру Микола Ерделі, котри нещесно погинув звід гашеню огня у жумберській парохії Радотич. Папоцец Петранович описал кращіше нашу владическу церкву и Крижевціах.

У Календару есть велико сликів, ісдін німа и сликів зос яших вандалів.

Препоручувме напідм людям, да себе тог Календар Споменицу пабаві, бо то не обична кампізар, котрого ще, кед рок ірейдзе, одручи, але кібік, котру аще може вісім великих хасом читати, а окрему вредносць ма вона пре обширену історію нашого семінара. Може то достаць на шинціах наших парохіях за 10 д. (мф).

ван Лазаревич. Вон гварял, же тог буджець автерашній час превезьти и презрушел влади, же не водає досці бржіги о тим, як тараз народ живе. Народ тараз терхи подисць не годиці. Гутари, же урядиціх ест вішеляк превельо, а пайбажей напада на трошарину на вино и паленік и на фінанціах, од котрих держава нема хасну, бо вони же позанаю звіс інтересами и трошарину плаца лем поштаки людзі.

* **Лози за будошю катол. катедраль**
у Београду. — Тих дньох рисовлати шицким пашким парохиялівим урядом лози (сречки) лутрит за правена владическій церкви (катедраль) у Београду. Лози не можу купити у парохиялів урядах и то $\frac{1}{4}$ за 25 дин.; $\frac{1}{2}$ за 50 дин. и $\frac{1}{3}$ пала за 100 дин. — Понаглядайже тиці скорей купити, док их іще єст.

* **Будовля нової церкви у Загребу**
— Загреб нема баш вельо церквех. По війни же парош бара розширил и потреба нових церквех постала іще неківа. Тараз же почала правиць велика церква св. Антонія, за котру даровалі вірки з цілей держави, бо римокатолици св. Антонія на окремі способ почитують.

* **Наш буджець ваш віджені.** — Фінансійски Одбор у Нар. Скупщизни автозмежтал наш державий буджець за 1932/33. и то за 120 мільйонів. Найвець змінами вицятки міністерства військ и міністерства железніціах, а видатки міністерства просвіти повекшаша за преко три мільйони.

* **Плаці урядників буду вані віджені.**
— У звязі зос обігу гаудовську кризу дал Фін. Одбор влади право, да може іще зійкіць плацу шицким державним урядником. Як відаме ужешого року в сшелі були плаці держ. урядників зійкіти за 6% , и на тим держава зашиюють преко 400 мільйонів. Терза би іде од 1. квітня мали плаці зас зменшіць за преко пол мільйонів. — Всіто з тим, требало би зійкіць плацу и самоуправним (оптиціским) урядником, а до того руша и придає.

* **Нова трошарина на вино.** — Влада придала Нар. Скупщизни преалог ломіто закону о трошарині (таксі) на вино, паленіку и пр. алкогольни напої. По тим закону держава

* Й. В. Краль одреял ще штирох мільйонів. На седниці парламента од поїздки пречител преподнес ініціативу писмо міністра кральовського звору, у котрим тог явяже Й. В. Краль з откладу на чеську газіюску кризу одредаєл, да ще його цвітна листа (плаща) зменша за 4 мільйони дин. Посланіни приялі тогу палку нашого Края зас „Живо Края!“

* **Розправа о новим буджету.** — На поїздок 29. фебруара почала їти у Нар. Скупщизни розправа о державних приходах и расходах за време од 1. квітня 1932. до конца марта 1933. року, по тиці меном відложи державний буджець.

Перший преткаре міністер фінансійских Др. Єврівич, котри тог буджець уложел. Вон гуторел, же при укладанні буджець меркошіл, да тиці шицким пікорує, кельо ще найбіцьїй може и звіс вишою буджець ан 1 мільйону и

800 мільйонів менші од лонского. Але іспак признавш, же тога тірха, чо ю тог буджець націонала на державлях у терашніх часах велька и превелька. Но от 30 мільйордах приходу шицкіх державних муша вони преко 8 мільярда, то єст коло 28% , дац держави. На шицкого державляка одпада 800 дин. На свіми плаці держ. урядників іде рочне 5 мільйорди динарі. Да ще порції тірха зменши, мушело бы ще одпушців зос державній службі коло 30.000 урядників, котри би веци остали без хліба. Міністер вибрал инициація способ. Наместо да урядників однієши, вон зійкіць шицким плацу за 5 до 11% , и тих заспорюють преко пол мільйонів. Тим по маю вікшу плацу, одбіє ще відєй, а тих до маю менші, менші ще одбіє. Надалей народу ще поможе и на тиці способ, же ще зменшна торціт од жемі (ми о тиці уж писали), премії ще закон в таходах и закон о трошарині.

Веци гуторел о буджець посланик Мило-

Богдан Лепкій:

Про діда, бабу и качочку кривеньку.

Жил раз дідо зос бабочку,
На мали шиюу курочку...
(Не, не так!)
Бул діде Молінка
Жил вон так злегонька,
(Та цо я то плаці!)
Жили вони двоїо,
Стари уж обидвоїо, --
(Гибаль так в потніем).
Мали хатку
Як налітку
И хижочку
На поточку
Не бара лейку,
И жайночок...
Але дасци Бог им же дел...
Та цо ви думаце?
Смутні, зера, смутні
Було жице таке
„О, кед би зме мали дасци, ...“

Гваря дідо,
Так и вона:
„Голем, тодем давку єдну...“
...По нет!

До хатинки сліпнко захукую,
Леца ичоля, трава виростуб,
А наш дідо да ще жалю вбудае,
Гнарі баби: „Ідаме на печарія!“

попіль

II.
До леси приходна
А таж вельо, вельо
Печарки находити
Цалком прихильни
Зберя дідо, аберя,
А баба вибера
Подлісі*) и нараз

*) Франта печарки.

Кричи: „Пать, печарку таю, вера,
Не нашли зме вицера!...“

Не добре обачено,
Бо не була то печарка,
Але було гітідо красне
Як іспагамо.

А у гітіду -- іти!
Шедан качка ропотачка
З ирнім карком --
И жигал,
Та на бабу: „мва, мва, мва...“
Шенідко дідо прибег,
Утар зной зос чона.
Думав, гадав
Цо робиц зе знає.
А веци поге: „Гибаль ю вежніме...“
Баба йому: „Кед вежніме, веци брац
треба!“
Однесц дому ж насадайц
Гунцута!...“

Стари гаїдо
Віжалі, —
Щесно путовали,

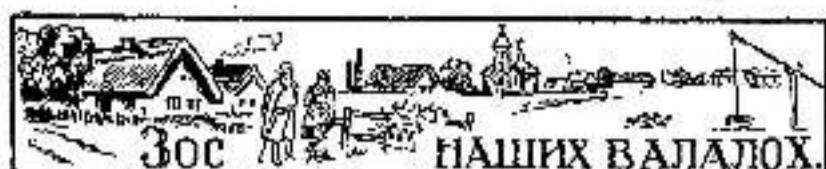
III.
Пришли до хати,
Як до наліти
И до хижки
Не велькай...
Принесли зос дворга шенка

трошарика на виши буде пол динара по линии, а и банска такса на виши буде виши од пол динара (дотераз буде 1 дин.). Трошарика на виши буде 8 дин. (скорей 14 дин.)

* Воздушни промет. — Од 15. марта почко аероплани виши превозили путнико мешан Београдом и Загребом. На тај драги не било до терака днј. једнога ивицесца. Випатра, же не одлуго буде путоване на аероплану

мене опасно, јах на железници забе автомобилу. На 1. априла почко воздушни путнички промет мешан Загребом и Прагу.

* Трошарински гроби буду опросеци. — Министар финансија придал Краљу на потпис закон, по котриј шици дотерани гроби, на којима бул дахто осудавају прето, же не плачеја трошарину, буду опросеци (аболициони).

Руски Керестур.

Шивадаке друштво „Русин“ дало преше суботи и недељи представу драму нашега Г. Костелника: „Бефчова Дамска“, О сајмом представи вишићеме општинаше у сајму, чији.

Вос Рус. Нар. Просв. Друштва.
Вељко разше трафи, же иако члени и председници „Руских Новинах“ не добре посылају и другу пошту, бо вељко раз сами не анаю да треба послац. Зато тераз ту даже упутствија да дзе треба послац.

1. Испека за шици книжици ће видело РИПД-о, за шици Руски Календари и за заосталу претплату за „Руски Новини“ до 1930. (док виходији у Новим Саду), треба послац Русијском Народном Просвитеју друштву — Руски Крстур, Бачка. Надаје се послац ће послаји зос чековиу уплатницу Позитанской Штедионици у Београду бр. 53.133. (Руско Народно Просвитејо друштво, Руски Крстур). На другом боку у затредку чека (На извештају) треба горем жајклатише написац, же аач ње послаји послац. Тото же може тераз прес окремог трошку написац, бо по најновијој наредби и так ње мунди платиц за један уплатни чек до 500 дин. пол динара, а понад 500 дин. свији динар у готовим пасажима (Не у маркох), гоч же даје пине, гоч не.

2. Книжици ће их видело Руске Нар. Просв. Друштво у Руском Керестуре и шици до тераз видели Руски Календари наручую же у

РНПД-о у Руском Керестуре, Бачка.

3. Претплату за Руски Новини ће тераз виходија треба послац Управи Руских Новинах, Панчево. Надаје се послац тогу претплату зос чековиу уплатницу бр. 37.186. Филевији Поштанской Штедионици у Загребу. Управа Руских Новина Панчево (код Дикова). И ту на Извештају (у затредку) на другом боку треба написац, же даје ше испека послац, за котре пол рока, лебо ~~и~~ котри рок. Кед дахто пременеј адресу, тада виши треба и стари и нови адреси јавиц, а кед виши же виши и виши исти теки жиже у тим вадаји, треба чим точније написац жиже жиже, и же с земљеделцем, лебо ковачем, лебо таке зајо.

4. Шицију статије и доцнији за Руски Новини треба послаји редакцији Руских Новинах, Панчево.

Мих. Полинка:

Яке дзејско од природи.

(Виклад трикотија на тему Нар. Универзитету у Руском Керестуре 7. II. 1932.)

Кажди човек кед преземаје дајку стварају оправи, лебо да зос њу управи, перне ју добре опатри, пресудзи, ћо у кеј добре, а стварају оправи, ћо зле, ћо треба запчувају, а ћо вијабиц и јакаја з нього зроби човека, котри буде Богу на

ју треба руководство.

Дзејско ја родићох и зл учитељох живија стварају оправи, ћо вији беру под своје руководство, котри буде Богу на

И похвали мале зије,
Справили ћи там гајдочко —
Шеда ту, јачко роботачко!
А сами
Пошли заш печарки зберац.

*
Браџају је, —
А в ћи хатки
Јак в најатки,
Замеџено,
Посјелено,
У пеци хлеб
И холачи,
Ище и борш*) вре
Аж јесц им је сде
Цо за чудо!
„Ида, ле дјду, до сушеда“,
(Гвари баба)

„олктај је,
Хто то у нас буд,
Гајдоча.
Може знају,
Поведај је, —
Ша то не грих!“
*
Верају љид
Од сусједа:
„Не видији никога...“

*) Нар. једо, јушка зос кашенеј репи.

Ма буде пошика иншота!“

“
Вечерали, модјали је
Гу образом жетвали је
И сијац подсејали.

IV.

А на рано, разичко
Пошол вон по печараки
А бабочке по подсеји,
Обидвојо једноколици.

Најберали печараки
Аж пол трећеј кошарки
Веселенки —

Браџају је.

Отворели двери,
А там до вечери
Престартаро.

И пирогех полче јинтко
И шматанки у мисоччи
И повисмо на кудељки

При облаку. Гвари баба:
„Но поведај ту кудељочка,
Але две зредна праткошика,

Две вона, га?“

Дјдо је поогледајаја

И лем плаца дравија:

„Нет је, та!“

И послаја баба дјда

„Ида ти“ — гвари — „до сушеда,

Дальски Рит.

Из аме у 7. числу наших Руских Новинах јасли, выбрали аме Одбор, котри је ма стараја за будовљу нашеј црквички. Одбор дороји Српевију пошила до Керестуре и начали аме избирац. Назберали аме у Керестуре коло 40 метери жита и цас 1000 динар, пенсажи. Всї најпо не були дома — да су по салаша в тоги обецали же нам наје дајо спойи дарунак. Којије цркве общество обецали нам же нам дајо помоји јаку лем годик. Оснв Рец, министар зос Руског Керестура обецали нам 500 динар, на цркву, а преподавац Владика наје обецали велику суму пенажах. Шиција дјароватљом од шерија благодариме, а од Бога ибеснога жичиме да им сторије вишаградзи!

Хто иже у Керестуре дума дајо даровац, може то принеси лебо на парохију, лебо гоч до котрага једнога, по ма у најлаја хижу я бива у Јадијском Риту. ... Зос стража кед дахти сде послац даяки дарунак може послаји на парохију Руски Керестур, Бачка, лебо на о. Јанка Будинскога, трко-кат. свищеника Београд VIII, Гаджи Мелентија 75. ... И најменшији дарунак примеси зос благодарисају. Иже раз шиција изекујеме да нам помогли и буду помагаји у најлијепији Европи милији дјлу — буднини најејије црквички.

Еден зос Јадијскога Рита.

ПЛОУКА

Може забачел, може чул,
Хто у нас буд
Та гајдоча
И предом, —
Най поведај!“

Гвари љидо:
„Гей, видији сушија,
То дјавка буда,
Цеља, варела,
И вјакла кантички,
Пријесла вјасички...
Красна буда вона, як плава,
Мадју ју!
Бочкай ју!
Лем на једну ногу шантава,
мало, лем мало.“

*
А већхал је баба з дјидом
Порадасла за обидом:
Јак кед до леса појдасме,
За мурија је ли скријеме;
И отаљ патрици будземе
Јаки то гости
Роби нам досци!

З украјинскога преложаја С. Саламон.

(Конец будве).

